

zaterdag 15 december 2007

Belg sterft niet zoals hij zou willen

Wim Distelmans.mhb

© Marc Herremans - Corelio

BRUSSEL - Maar een kwart van de mensen sterft thuis, terwijl 80 procent in een thuisomgeving wil sterven.

Van onze redacteur

België is het eerste land dat met een ruime peiling in kaart brengt hoe zijn inwoners sterven. Dat gebeurde door de groep Zorg voor het Levenseinde van de VUB, samen met het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid en de Huisartsenpeilpraktijken. Zij schreven samen het boek *Het sterfbed in België*. Daaruit blijkt dat tachtig procent van de Belgen in een thuisomgeving wil sterven. In werkelijkheid sterft maar een kwart van de mensen thuis.

In Nederland is het aantal thuisoverlijdens gestegen tot ruim de helft; daar voert de overheid al twee regeerperioden lang een bewust beleid om dit te bevorderen en om de thuiszorg daarop af te stemmen, zegt Luc Deliens die prof is aan de VUB en ook aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Patiënten worden in hun laatste levensmaanden nog te veel heen en weer gesleept, zeggen de onderzoekers (*DS 27 oktober*).

Een op de tien patiënten sterft op een palliatieve zorgenheid. Vier op de tien krijgen enige vorm van palliatieve begeleiding. Dat is vrij hoog. 'Maar helaas gebeurt dit nog altijd veel te laat', zegt professor Wim Distelmans (VUB). Palliatieve zorg wordt in België nog verkeerd bekeken. Er wordt enkel een beroep op gedaan als het einde vlakbij is. Palliatieve zorg gaat volgens Distelmans over het ondersteunen van mensen met een ongeneeslijke aandoening, ook als de dood nog ver weg is.

Distelmans en Deliens vinden ook dat artsen vaker raad moeten vragen aan specialisten in de stervensbegeleiding. 'De gemiddelde arts heeft per jaar maar vijf overlijdens in zijn praktijk. Dat is te weinig om ervaren te zijn.'

De levenseindezorg is, zo leert het onderzoek, is vaak beperkt tot zuiver lichamelijke zorg; de psychosociale en spirituele zorg blijven achterop.

De meest voorkomend problemen in de laatste levensweken zijn niet pijn of

misselijkheid, maar gebrek aan eetlust, vermoeidheid, sufheid en kortademigheid.

Kankerpatiënten blijken vaker palliatieve zorg te krijgen dan patiënten die aan chronische aandoeningen lijden.

In Wallonië krijgen patiënten vaker 'levensverlengende' behandelingen zoals kunstmatige vochttoediening en kunstmatige beademing dan in Vlaanderen. Dat lijkt erop te wijzen dat de 'therapeutische hardnekkigheid' in Wallonië nog groter is.

De techniek van continu diepe sedatie voor het overlijden, komt vaker voor in Franstalig België dan in Vlaanderen. Dat lijkt te bevestigen dat de Franstaligen minder euthanasie toepassen. In Vlaanderen is levenseindezorg meer gericht op het comfort van de patiënt.

De onderzoeksresultaten suggereren ook dat hogergeschoolden vaak een iets betere zorg kunnen afdwingen dan lagergeschoolden.

www.endoflifecare.be/ZrL/

Guy Tegenbos